

บทที่ 8

การเคลื่อนย้ายแรงงานในทวีปเอเชีย

1. ความนำ

กระแสการเคลื่อนย้ายอพยพของแรงงานในทวีปเอเชียนั้น เริ่มมีปริมาณมากจนเป็นที่นำเสนอไปในช่วงที่ชาติตะวันตกเข้ามามือธิพลกรอบกรองคินเดนส์วันใหญ่ของทวีปเป็นอาณาจักรนี้ เอง อย่างไรก็ตามมิใช่ว่าก่อนที่ชาติตะวันตกจะเข้ามานั่นทบทวนนั้น การเคลื่อนย้ายแรงงานจะไม่มีเอาระบบที่เดียว เพียงแต่เป็นการเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศภายในทวีปเดียวกันเท่านั้น เพื่อความเข้าใจในลักษณะของการเคลื่อนย้ายแรงงานในทวีปเอเชียที่ดีขึ้น จะแบ่งพิจารณาเป็น 2 กรณี คือ การเคลื่อนย้ายภายในทวีปกับการเคลื่อนย้ายระหว่างทวีป

2. การเคลื่อนย้ายภายในทวีปเดียวกัน

ในสมัยโบราณการติดต่อกันระหว่างประเทศมีน้อยมาก ถ้าจะมีก็เป็นการทำค้าทางเรือ ซึ่งชาติที่มีนบทบาททางการค้าต่างประเทศสูงก็คือจีนและอินเดีย จากการติดต่อการค้าทำให้มีชาวจีนและอินเดียเข้ามาตั้งหลักแหล่งทำการค้า และการผลิตขึ้นตามชุมชนต่าง ๆ ที่ติดต่อการค้ากันอยู่ เช่น ชาวจีนเข้ามาตั้งดินฐานและทำเครื่องปั้นดินเผา ตลอดจนการค้าในประเทศไทยเป็นต้น อย่างไรก็ตาม การเข้ามาตั้งหลักแหล่งในลักษณะนี้มีจำนวนน้อยมาก ยังมีการเคลื่อนย้ายของกำลังคนอีกลักษณะหนึ่งซึ่งมีเป็นจำนวนมากกว่าก็คือ การเคลื่อนย้ายอันเป็นผลจากสงคราม ซึ่งประเทศไทยจะกดดันชาติต่างๆ ไปเพื่อใช้แรงงาน แต่เหตุการณ์เช่นนี้ก็ไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยนัก

ประมาณตั้งแต่คริสตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา การเคลื่อนย้ายแรงงานในลักษณะอื่นเริ่มนิบทนาที่นี้ ซึ่งที่สำคัญมี 2 แบบ คือแบบแรกเป็นการอพยพด้วยการสนับสนุนจากประเทศมหาอำนาจ ชาติตะวันตก ซึ่งมานำอาณาจักรอยู่ในเอเชีย ชาติตะวันตกพบว่าอาณาจักรของตน โดยเฉพาะแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีทรัพยากรธรรมชาติและที่ดินอุดมสมบูรณ์ จึงหวังที่จะนำทรัพยากรเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ แต่ก็พบอุปสรรคที่แรงงานขาดแคลนมากในดินแดนเหล่านั้น ทั้งนี้เองจากประชารทนานาแห่งน้อย และเนื่องจากคนพื้นเมืองไม่ปรารถนาที่จะเป็นแรงงานรับจ้าง ดังนั้นจึงมีการนำแรงงานจากประเทศอื่นเข้ามามาก ซึ่งที่สำคัญได้แก่แรงงานจากจีนและอินเดีย ซึ่งเข้ามา

ห้ามเมืองที่ได้ส่วนราชการไว้เมืองฯ, พม่าและอินโดมาเชีย ยังตั้ง การอพยพแรงงานอีกเมืองหนึ่งนั้น เป็นนิสัยจากความกดดันทางด้านประชากรซึ่งมีหนาแน่นมากในบางประเทศ เมื่อจีนและ อินเดียที่ให้ต้องมีการระบบออกบัตรถูกชนชั้นที่ประชากรุณาแก่คนน้อยกว่าโดยไม่ใช้ในกรณีของอินเดีย นั้น สำนักใหญ่ที่สำคัญกว่าซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกัน และในสมัยอดอล์ฟฟ์คุณนี้เองก็ได้อธิบายมาเป็น ส่วนหนึ่งของบันทึกด้าน ภารกิจเดินทางไปพม่าที่ทำงานทุกครั้งด้วยแต่กรุงเทพเป็นจังหวัด ฟิลิป, เกษตรกรที่ไปในลักษณะนี้เป็นพ่อค้าชาวญี่ปุ่น, นาทอนราชาและสมภพภารกิจงาน นักลงทุนจำนวนมาก กรรมงานจากอินเดียที่มีคุณภาพไปรับงานต่างๆและลักษณะที่น่าจะมากด้วย ส่วนมากมีจดหมายเขียนนี้ไว้ กระดาษไปกล่าวเรื่องความกดดันทางภูมิศาสตร์และมีข้อความมากกว่า (ยกเว้นในพม่าและเชิงกรุง) แต่ก็พบว่า ของผู้อพยพนั้นเป็นแบบเดียวกันที่อธิบายในกรุงเทพด้วยเดิมที่แรงงานไว้เพื่ออยู่ไปรับงานที่รับได้ พ่อค้า นาทอนคุณต่าง ๆ ก้าวเดินทางข้อมูลแรงงานชาวจีนและอินเดียที่อยู่ล้ำหน่วงมากกว่าที่ไปลงทุนในงาน ที่ผูกพันตามสัญญา (indentured servitude) ลือชื่อพูดไม่ได้คือลูกหนี้เดินทางต่อ แต่เขายังคงอพยพมาอีก เดินทางต่ออุดหนุนไปภาคใต้ ญี่ปุ่นและตัวอ่อนที่ต้องการหางานที่ดีอยู่ สำหรับ กำหนด

การเข้ามาด้วยลักษณะของชาวจีนและอินเดียไปประเทศไทยนั้น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งและวิธีการ เดินทางไปเป็นภาษาที่สำคัญมากที่สุดก็คือทำให้ไปเป็นแรงงานสำหรับบุคคลอื่นทำให้พบรากษัติชาติ ให้ประโยชน์ได้เต็มที่ ที่อย่างเดียวคนพื้นเมืองไม่สามารถเข้ามารับใช้เจ้าของได้ แต่ก็ไม่สามารถเข้ามารับ การเข้ามานี้หมายเหตุทางการค้าเป็นพ่อค้าและนาทอนที่ได้ทำให้ไปประเทศไทยซึ่งคาดว่าจะต้องมีเงินเดือน ไปญี่ปุ่นหรือจีนใช้เงินเดือนหรือรายวันก็สามารถทำได้

ในตอนนี้ก็ได้ระบุถึงสังคมไทยในครั้งที่ 2 นั้นให้มีลักษณะเดียวกันนี้ไปอีกด้วยที่เมืองทักษิณและ เกี้ยวขันเป็นต้นแล้วจนถึงออกสู่ภาคประเทศไทยเป็นจำนวนหนึ่ง นั้นก็คือญี่ปุ่นซึ่งประชากำเนิดที่ไม่เคย ภายน้ำประเทศไทยและทรัพยากรต่าง ๆ ในประเทศไทยจึงขาดเกล้าอีกการดำเนินการที่ไม่สามารถติดต่อไปยัง ภารกิจค้าขายเมือง โดยมีลูกน้ำชาวต่างด้าวที่อยู่ในประเทศไทยและอินเดีย แต่ก็ไม่สามารถอพยพของญี่ปุ่นเข้ามา การเดินทางข้าม洋ของญี่ปุ่นนี้สรุปในที่ญี่ปุ่นค่าห้องที่น้ำในการเดินทางไปประเทศไทยใน เดือนธันวาคมก็จะได้ นั่นเป็นปัจจัยนี้เช่น การอพยพของญี่ปุ่นนี้เป็นการอพยพของคนที่ มีภารกิจทางการค้าที่ต้องการหางานที่ประเทศไทย แต่ก็มีแรงงานไปประเทศไทยที่นับพหุรองตัวที่ไม่ได้ เช่นกัน โดยเฉพาะแรงงานเกษตรที่ไปญี่ปุ่นไม่น้อย อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสัง悉ว่าคนญี่ปุ่นนี้ก็สามารถ จริงๆ ไม่ค่อยปรารถนาจะอพยพไปญี่ปุ่นแต่เป็นนักท่องเที่ยวไม่ก่อการตื่น扰จากวัฒนาการ

ภายนอกสังคมไทยในครั้งที่ 2 ผู้คนสูดดองการเดินทางระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่บ้านมี บ้านลังที่เป็นภัย เพราะจะบุรุษเพศต่อ ๆ กันท่องปืนแหลกซึ่งการอพยพเข้าศึกษาประเทศต่างๆจะต้องเดินทาง

เรื่อย ๆ ซึ่งผู้ที่เดินทางไปบ้านในระยะแรกส่วนใหญ่ไปสู่ประเทศญี่ปุ่นโดยเฉพาะญี่ปุ่นตะวันตกซึ่งมีอิทธิพลเป็นผู้ครอบครองดินแดนเอเชียส่วนใหญ่เป็นอาณาจักรมหึมา ชาวอาณาจักรที่เดินทางไปศึกษานั้นมีบ้างที่ไปตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศญี่ปุ่นโดยไม่เดินทางกลับ นอกจากนี้ก็ยังมีการนำเอาแรงงานจากเอเชียไปทำงานในทวีปอีกด้วย เช่น นำคนอินเดียไปทำงานในบริติช กิจการ ตะวันออก และทรินิตี้ หรือคนญี่ปุ่นและพิลิปปินส์ไปทำงานในชาวบ้านญี่ปุ่นไปบรูไน และคนจีนสู่ชายฝั่งตะวันตกของสาธารณรัฐฯ แรงงานที่เคลื่อนย้ายไปนี้จำนวนมากมีลักษณะเป็นแรงงานที่ผูกพันตามสัญญาซึ่งเข้าไปทำงานเป็นกรรมกร แต่เมื่อหมดสัญญาแล้วก็ปรากฏว่ามีแรงงานจำนวนมากได้ดังถิ่นฐานขึ้นและเข้าทำอาชีพอื่นเช่น การค้าและทำงานสำนักงานเป็นต้น

ต่อมาในระยะหลังซึ่งสาธารณรัฐอเมริกาเริ่มนีบทบาททางเศรษฐกิจและการเมืองของโลกมากขึ้น กระแสการอพยพเพื่อศึกษาต่อได้หันไปสู่สาธารณรัฐฯ มากขึ้นและเนื่องจากโอกาสในการเข้าศึกษาในสาธารณรัฐฯ นั้นมีมากกว่าในยุโรปจริงทำให้เกิดปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งขึ้นกับชาติเอเชียจำนวนมาก นั้นก็คือปัญหาการสูญเสียบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญสูงออกไปหรือที่เรียกว่า brain drain เนื่องจากผู้ที่ไปศึกษาหรือฝึกฝนต่อในต่างประเทศ เช่น แพทย์และนักวิทยาศาสตร์นั้นมักไม่กลับคืนสู่ประเทศไทยของตน และเนื่องจากหักยุโรปและสาธารณรัฐฯ ตลอดจนอสเตรเลียซึ่งยอมรับคนเอเชียในระยะหลัง ๆ มีแนวโน้มจะรับเข้าเฉพาะผู้มีความรู้ความชำนาญสูงเท่านั้น brain drain จึงเป็นปัญหาที่หลบชาติในเอเชียไม่อาจแก้ไขได้ นอกจากนี้ความไม่มีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเมืองในประเทศไทยอาจใช้จำนวนมาก ก็ทำให้ความต้องการอพยพออกไปสู่สาธารณรัฐฯ หรือยุโรปมีมากอยู่เสมอ ด้วย

4. ปัญหาจากการเคลื่อนย้ายแรงงาน

ในปัจจุบันปัญหาสำคัญของชาวเอเชีย ในด้านการอพยพระหว่างประเทศออกจากปัญหาในการผสมกลมกลืนเข้ากับชุมชนในประเทศที่รับผู้อพยพเข้าไป ไม่ว่าในกรณีของการอพยพภายในทวีปเดียวกัน เช่นกรณีชาวจีนในหลายชาติหรือการอพยพระหว่างประเทศ เช่นการถูกเหยียดผิวในสาธารณรัฐฯ หรือยุโรปซึ่งถือว่าเป็นปัญหาทางสังคม วัฒนธรรมและการเมืองแล้ว ปัญหาที่สำคัญกว่า นั้นและเป็นที่กล่าวถึงกันอยู่เสมอคือ brain drain หรือการสูญเสียกำลังคนที่มีความรู้ความชำนาญสูงออกไป

สาเหตุของ brain drain ที่สำคัญโดยทั่วไปคือปริมาณการผลิตกำลังคนระดับสูงซึ่งไม่สัมพันธ์กับความต้องการหรือปริมาณงานที่มีอยู่ โดยเฉพาะในประเทศที่ขึ้นการพัฒนาเศรษฐกิจยังไม่สามารถสร้างงานได้พอหรือสอดคล้องกับข้อความสามารถของกำลังคนที่มี ด้วยเหตุนี้ในวงประเทศ

ที่ขึ้นการพัฒนาเศรษฐกิจอยู่ในระดับที่ทำให้โอกาสการทำงานของผู้มีการศึกษาสูงมีค่อนข้างมาก นั้น การสูญเสียกำลังคนระดับสูงซึ่งมี้อยกว่าประเทศอื่นซึ่งขึ้นของการพัฒนาเศรษฐกิจอยู่ในระดับต่ำกว่า นอกจากสาเหตุทางเศรษฐกิจแล้วปัจจัยทางการเมืองเช่นการถูกจำกัดเสรีภาพ หรือความไม่สงบทางการเมืองและการถูกคุกคามจากภัยสองครั้งที่ทำให้มีการอพยพของกำลังคนระดับสูงออกไปมากแม้แต่ในประเทศที่พัฒนาในอัตราสูงเช่น เกาหลีใต้และไต้หวันเป็นต้น สาเหตุอีกอย่างหนึ่งก็คือการไม่ค่อยยอมรับคนรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพของสังคม ซึ่งมีค่านักบุรุษมากกว่า อาจยังฝังแน่โดยเฉพาะระบบพรรคพวากและระบบอาชญากรรมที่ความรุ้สูงไม่พอใจ

เนื่องจากกำลังคนระดับสูงที่สูญเสียไปนั้น ส่วนใหญ่ไปสู่ประเทศพัฒนาระดับสูงในโลกตะวันตก ดังนั้นจึงทำให้เกิดความรู้สึกว่า ทรัพยากรของประเทศยากจนกำลังถูกใช้ไปให้การศึกษาแก่ประชากรเพื่อผลประโยชน์ของชาติร่วม อย่างไรก็ตามยังไม่ปรากฏว่าระดับการอพยพออกของผู้มีความรู้ความชำนาญระดับสูงนั้น จะรุนแรงมากจนถึงกับเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาของประเทศได้เลย ซึ่งอาจเป็นเพราะระดับการพัฒนาของประเทศที่มีปัญหา brain drain นั้นส่วนใหญ่ยังไม่ถึงขั้นที่จะต้องการผู้มีความรู้ความชำนาญระดับสูงเป็นจำนวนมากนั้นเอง การอพยพออกของคนกลุ่มดังกล่าว จึงยังไม่เป็นพิษเป็นภัยร้ายแรงอย่างที่กล่าวกัน แต่ในเรื่องนี้ปรากฏมีผู้เชื่อว่าการอพยพออกของผู้มีความรู้ความชำนาญสูง ไม่ได้ถูกใช้ให้เกิดประโยชน์ในปัจจุบันก็เป็นผลเสียต่อชาติได้เหมือนกัน เพราะทำให้สำรองของบุคคลดังกล่าวต้องสูญเสียไปและอาจไม่มีให้ได้ในยามที่ต้องการ อย่างไรก็ตาม ความคิดเรื่องการจะเก็บสำรองกำลังคนระดับสูงเอาไว้นั้นก็เป็นที่น่าสงสัยว่าจะทำได้หรือไม่ เช่น ทันตแพทย์ชาวพิลิปปินส์ที่ต้องทำงานแรมไนอยู่ หรือวิศวกรชาวไต้หวันที่ต้องมาทำงานเดินหนทางสืบ เพราะไม่มีงานที่ตรงกับความรู้ให้ทำนั้น ถ้าเป็นเช่นนี้อยู่หลาย ๆ ปี ก็เป็นที่น่าสงสัยว่าเขาจะยังมีคุณสมบัติเดิมที่จะเป็นทันตแพทย์หรือวิศวกร เมื่อมีความต้องการได้หรือไม่ เพราะการฝึกฝนเมื่อไม่มีการนำไปใช้เลยเป็นเวลานานก็ทำให้ห้องสูญเสียความชำนาญไป

ไม่ว่าปัญหา brain drain จะรุนแรงมากหรือน้อยเพียงใดก็ย่อมมีผลเสียต่อประเทศกำลังพัฒนาในเอเชียอย่างหนัก แม้จะไม่มากอย่างที่คาดการณ์กันก็ตามดังนั้นจึงสมควรพิจารณาถึงหนทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวในวิถีด้วย ซึ่งกล่าวได้ว่าทางเลือกที่พึงปรารถนาในการแก้ไขคือการปรับเปลี่ยนตัวต่อไป ผลผลิตทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของเศรษฐกิจและสังคมซึ่งการกระทำเหล่านี้ได้จะต้องมีการวางแผนกำลังคนที่มีประสิทธิภาพขึ้นมาเสียก่อน อย่างไรก็ตามเป็นการยากมากที่จะทำให้ผลผลิตจากการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของชาติได้โดยสมบูรณ์ เนื่องจากในประเทศไทยส่วนใหญ่ยังขาดข้อมูลความรู้ ขาดการจัดองค์การและมาตรฐานการวางแผนและการควบคุมให้เป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะดำเนินการได้

- (๑) ต้องผ่านข้อสอบเพื่อไปศึกษาต่อต่างประเทศของกระทรวงศึกษา
- (๒) ต้องเตรียมหลักฐานทางการเงินเป็นประกันไว้ทำจำนวนเงินทั้งหมดที่ต้องจ่ายในต่างประเทศ

โดยทั่วไปแล้วประเทศไทยได้หัวนนิยมไปศึกษาต่อมากที่สุดคือสหราชอาณาจักร (ราว 80% ของผู้ไปศึกษาต่อ) รองลงมาเป็นอังกฤษ (ราว 10%) และคาดว่าผู้กลับมาคงเป็นจำนวนน้อย เช่นเจ้าหน้าที่ได้หัวนนิยมประมาณว่าผู้ไปศึกษาต่อกว่า 2,000 คนในปี 1966 นั้นจะกลับมาเพียง 100-320 คน เท่านั้นในอนาคตและประมาณว่าผู้ที่สูญเสียไปนั้นส่วนใหญ่เป็นนักวิทยาศาสตร์ด้วย

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ได้หัวนนี้ติดภาระประจำตัวอยู่แล้ว แต่เมื่อต้องเดินทางกลับมาต่อต่างประเทศจำนวนมากคือจะต้องออกจากได้หัวนนิยมอย่างถาวร และแม้แต่นักศึกษาอีกมากที่เดินทางกลับมาต่อต่างประเทศก็ได้ตัดสินใจใหม่มีค่าใช้จ่ายกับลิ้งแวดล้อมที่ต่ำกว่า ด้วยเหตุนี้รัฐบาลได้หัวนนิยมพยายามดึงคนเหล่านี้กลับมาด้วยวิธีการจูงใจต่างๆ เนื่องจากวิธีการจูงใจอ่อนโยนทางการเงินนั้นไม่อาจใช้ได้ผลกับนักศึกษาที่ไปด้วยทุนส่วนตัว

อย่างไรก็ตามการอพยพออกของผู้มีความสามารถสูงในได้หัวนนี้ ยังมีได้มีจำนวนมากพอที่จะเกิดผลร้ายแรงต่อปริมาณกำลังคนระดับสูงที่จะใช้พัฒนาเศรษฐกิจได้เนื่องจากเมื่อคิดเป็นปอร์เซ็นต์ของผู้มีความรู้สูงในแต่ละสาขาที่มีอยู่ในประเทศไทยแล้ว ผู้อพยพออกก็มีปอร์เซ็นต์ไม่น่ากัน ก็ทั้งนี้ เพราะได้หัวนน์ผลิตผู้มีความรู้สูงเป็นจำนวนมากเกินขีดความสามารถของเศรษฐกิจจะรับไว้ได้หมดโดยเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์ และความจริงแล้วการปล่อยให้อพยพออกไปยังอาจเป็นผลเสียเนื่องจากว่าการที่ปล่อยให้คนความรู้สูงเหล่านี้ต้องว่างงานหรือทำงานต่ำระดับอยู่ในประเทศไทยเสียอีก แต่ในอีกด้านหนึ่งนั้นแม้พลด้วย brain drain ต่อเศรษฐกิจจะไม่นำกับผลที่มีมากก็คือผลด้านจิตวิทยา² เพราะทำให้การอพยพออกมีมากขึ้นไปเรื่อยๆ จนอาจถึงระดับที่ร้ายแรงและทำให้เกิดความหวั่นไหวในหมู่กลั่นคนระดับสูง

5.2 ฟิลินปืนส์

ฟิลินปืนส์เป็นนักประเทคโนโลยีที่มีการอพยพออกของผู้มีความชำนาญระดับสูงเป็นจำนวนมากและที่สำคัญที่สุดคือส่วนใหญ่เป็นแพทย์ เช่นในปี 1967 นั้นฟิลินปืนส์มีผู้อพยพที่มีความรู้ความชำนาญสูงข้ามชาติสหราชอาณาจักรที่สุดยิ่งกว่าประเทศไทยอันได้ถึง 2,500 คน และในจำนวนนี้ประเทศไทยเป็นผู้ประกอบอาชีพด้านการแพทย์และแนวเดียวที่กว้างขึ้น 1,225 คน การอพยพของผู้มีความรู้ความชำนาญระดับสูงนี้ส่วนใหญ่เป็นในรูปการฝึกงานและศึกษาต่อ แล้วไม่กลับประเทศไทยโดย

² Ibid., p.43

ทั่วไป ปรากฏว่ารัฐบาลฟิลิปปินส์ไม่ได้ควบคุมตรวจสอบผู้ที่ไปศึกษาต่อนอกจากผู้ได้รับทุนรัฐบาลซึ่งก็มีน้อยมาก

ที่มาของกำลังคนระดับสูงที่อพยพออกเป็นจำนวนมากนี้ก็คือ ระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษาซึ่งมีขนาดใหญ่ และขยายตัวขึ้นเรื่อยๆ ของฟิลิปปินส์เนื่องจากการศึกษาระดับอุดมศึกษานี้ไม่ได้มีการวางแผนไว้อย่างเป็นระบบ เพราะส่วนใหญ่ดำเนินการโดยเอกชน และรัฐบาลเข้าตรวจสอบควบคุมน้อยมาก ผลก็คือปริมาณของผู้จบการศึกษาระดับอุดมศึกษาในฟิลิปปินส์มีมากน้ำหนาและส่วนใหญ่ไม่มีคุณภาพเท่าที่ควรอันเป็นเหตุให้มีผู้มีความรู้ระดับปริญญาตรีนั้น ว่างงานอยู่เป็นอันมากในแทนทุกสาขา และเมื่อเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา สถาบันวิทยาศาสตร์รวมทั้งวิศวกร, เกษตรกร, และแพทย์ ก็ปรากฏว่าอาจว่างงานได้จนต้องไปทำงานระดับตำแหน่ง เป็นเสมียนหรือพนักงานขายของหน้าร้าน เป็นต้น

ในสาขาที่มีการอพยพออกมากที่สุด ก็คือสาขาแพทย์นั้นปรากฏว่าเป็นสาขาที่คุณภาพทางการศึกษามีมาตรฐานสูงพอควรและมีการควบคุมคุณภาพยิ่งกว่าสาขาวิชานี้ได้ นอกจากนั้นความต้องการแพทย์รวมของทั้งประเทศนั้นก็มีอยู่เป็นอันมากจนแพทย์ไม่เพียงพอเด็กการที่แพทย์ยังคงอพยพออกไปนอกประเทศเป็นอันมากก็เพราะผู้จบการศึกษาด้านการแพทย์ทั้งหลายมุ่งหางานในเมืองหลวง ก็คือ มนต์ราชาเอตนัน และปรากฏว่าในเมืองหลวงนั้นจำนวนแพทย์มีมากเกินต้องการไปแล้ว³ ส่วนในชนบท ซึ่งมีแพทย์น้อยนั้นก็ไม่มีแพทย์คนใดอยากไป เพราะต้องทำงานกับรัฐบาล เท่านั้นซึ่งได้รายได้ต่ำอกจากนั้นในชนบทก็ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และทัศนคติของชาวชนบทต่อการแพทย์สมัยใหม่ก็ไม่ได้เป็นทางที่ดีด้วย เพราะบังชอนบีชิโนราเมะหรือใช้ยาสมุนไพรมากกว่าดังนั้นแพทย์ส่วนใหญ่จึงรู้สึกยินดีที่จะประกอบอาชีพอยู่ในเมืองหรืออพยพออกมากกว่าจะเป็นแพทย์ในชนบท

ถึงแม้จะมีการอพยพออกของแพทย์เป็นจำนวนมากแต่ผลเสียจากการอพยพดังกล่าวก็คือจะไม่นำนักกล่าวคือจากประมาณการที่นำเข้าอธิบายได้ว่าแพทย์ที่เข้าประเทศไทยใน 19,000 คนในฟิลิปปินส์ เมื่อปี 1967 นั้น มีเพียงราว 9,000 คน เท่านั้นที่ประกอบอาชีพจริงซึ่งด้านการแพทย์โดยในจำนวนนี้มี 2 พันกว่าคนที่ประกอบอาชีพแพทย์อย่างถาวรสู่ในสหรัฐฯ และคานาดา ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ประกอบอาชีพแพทย์ในต่างประเทศนี้จำนวนไม่น่าจะเลบ เมื่อเทียบกับอีกราว 10,000 คนที่จมน้ำแล้วไม่ได้ประกอบอาชีพแพทย์ ดังนั้นการพยายามจะจำกัดการอพยพออกของแพทย์นั้นมิใช่ว่าจะเกิดผลดีเนื่องจากไม่ได้ทำให้แพทย์ฟิลิปปินส์จำนวนมากขึ้นถูกน้ำไปรักษาประชาชนในเขตชนบทอัน

³ Heather Low Ruth, "The Phillipines", in the International Migration of High-Level Manpower, ed., The Committee on the International Migration of Talent (New York : Praeger Publishers, 1970), p.61

มีความจำเป็นต้องใช้บริการแพทย์มากที่สุดเดือย่างใด นอกจากนั้นการยอมให้อพยพออกกี้บังทำให้ พลิปปินส์ได้เงินตราต่างประเทศจากการส่งเงินออมกลับมาให้ครอบครัวของแพทย์เหล่านี้ด้วย

ข้อที่น่าสังเกตก็คือ เมื่ออาชีพแพทย์จะทำงานที่ต้องการให้มากภายในประเทศแล้วมีผู้ต้องการศึกษาทางการแพทย์เป็นจำนวนมากอยู่เสมอ ซึ่งเรื่องนี้อาจอธิบายได้ว่าเนื่องจากอาชีพแพทย์เป็นอาชีพที่มีเกียรติเป็นที่เชื่อถือกันมาแต่เดิมและยังเป็นเครื่องประกันที่ดีสำหรับการออกใบประกอบอาชีพในต่างประเทศให้ได้รายได้สูงด้วย

ในระเบียง ฯ นี้การอพยพออกที่สำคัญอกรูปแบบหนึ่งของพลิปปินส์คือการที่แรงงานฝีมือและภรรยาโดยเฉพาะด้านการก่อสร้าง และบริการได้เดินทางไปทำงานในประเทศตะวันออกกลางเป็นจำนวนมาก และทำให้พลิปปินส์ได้รายได้เงินตราต่างประเทศจากการส่งเงินออมกลับของแรงงานเหล่านี้เป็นอันมากในแต่ละปีอย่างไรก็ตามการอพยพออกครูปนี้เป็นเพียงช่วงคราว และมีแนวโน้มจะลดลงในอนาคตเมื่อโครงการก่อสร้างใหญ่ๆ ในตะวันออกกลางเสร็จสิ้นสมบูรณ์ลงแล้ว

5.3 ญี่ปุ่น

ความกังวลของญี่ปุ่นเกี่ยวกับการอพยพระหว่างประเทศคือการสูญเสียผู้มีความรู้สูงโดยเฉพาะนักคอมพิวเตอร์และนักวิทยาศาสตร์ออกไปสู่สหราชอาณาจักร โดยเฉพาะในช่วงหลังสัมมาร์โอลิมปิกครั้งที่ 2 เสริฐสิ้นลงใหม่ ฯ อย่างไรก็ตามถ้าดูจากปริมาณผู้อพยพออกแล้วก็นับว่ามีอย่างมากเมื่อเทียบกับปริมาณกำลังแรงดันสูงที่มีอยู่ในญี่ปุ่นทั้งหมด ตัวอย่างเช่นจำนวนการอพยพออกรายปีของนักวิทยาศาสตร์และวิศวกรจากญี่ปุ่นเข้าสู่สหราชอาณาจักรในเดือนพฤษภาคม 1960 นั้น กิดเฉลี่ยเป็นเพียง 0.15% ของปริมาณบัณฑิตที่คาดว่าจะจบในสาขาวิชาเหล่านั้นแต่ละปีเท่านั้น ในเรื่องนี้ผู้วิจัยในปัจจุบัน brain drain ได้แบ่งว่าถึงแม่จำนวนที่ออกไปจะน้อยแต่ก็เป็นคนสำคัญระดับสุดยอด ซึ่งอาจเป็นผลเสียต่อการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ของญี่ปุ่นในอนาคตได้ อย่างไรก็ตามข้ออ้างนี้ก็ถูกโต้แย้งว่าปัจจุบันคุณภาพระหว่างผู้ที่อพยพออกกับผู้ที่คงอยู่ในประเทศไทยเป็นจำนวนมากมายั่นนี้ไม่ได้ต่างกันมากนัก นอกจากนั้นแนวโน้มการเคลื่อนย้ายของนักวิทยาศาสตร์ชั้นยอดของญี่ปุ่นนั้น ก็เป็นในรูปการเดินทางไปมาเพื่อสอน, ปฏิสูติและวิจัยมากกว่าจะเป็นการอพยพไปอยู่ต่างประเทศอย่างถาวรอีกด้วย

การที่การอพยพออกจากญี่ปุ่นมีไม่นานนักกล่าวได้ว่าอาจเป็นเพียง

(ก) ปัจจัยทางวัฒนธรรม การที่คนญี่ปุ่นผูกพันกับประเทศ ครอบครัว และแม้แต่กับนายจ้างซึ่งเป็นอยู่อย่างมากมาแต่เดิม และความสัมพันธ์ระหว่างกันก็มั่นคงและสั่งสมซึ่งกันและกัน การจะออกจากญี่ปุ่นจึงเหมือนการเข้าสู่โลกที่ต่างไปจากที่เคยเป็นอยู่เดิมโดยสิ้นเชิง นอกจากนั้น ก็ปรากฏว่ามีคนญี่ปุ่นน้อยคนที่เรียนหรือสนใจที่จะเรียนภาษาอื่นให้ใช้การได้ด้วย

(ข) ความเจริญทางเศรษฐกิจ สภาพตลาดแรงงานที่ค่อนข้างสมดุลย์และเศรษฐกิจที่เจริญขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้ปริมาณการจ้างงานขยายตัวอย่างรวดเร็วตลอดเวลาและกิจกรรมด้านการวิจัยก็มีแนวโน้มขยายตัวอย่างรวดเร็วตามการพัฒนาการผลิตด้วยจึงเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้มีความรู้ไม่ออกจากอพยพออก

(ค) การไปศึกษาต่างประเทศน้อย การได้พบเห็นความเป็นอยู่ในต่างประเทศโดยผ่านการไปทำการศึกษาต่อ อาจทำให้เกิดความรู้สึกอยากรอพยพออกได้ แต่ในการเดินทางกลับบ้านนั้นมีสิ่งขัดขวางอยู่คือการที่ทางการและกิจการเอกชนต่าง ๆ ไม่เห็นความสำคัญของปริญญาต่างประเทศ ทำให้แนวโน้มที่จะไปศึกษาต่อนั้นน้อยลง

อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้มีความรู้ความชำนาญระดับสูงอพยพออกอยู่บ้าง ซึ่งสิ่งจูงใจอาจเป็น เพราะต้องการได้รับรู้แนวคิดใหม่ ๆ เพื่อเปิดแนวทางในการค้นคว้าวิจัย นอกจากนั้นก็อาจจะเป็นการอพยพของผู้ที่อยู่ในวัยหนุ่มสาวที่เกิดความคันแคนใจจากระบบอาชญากรรมซึ่งให้ความสำคัญพากเพียรน้อยเกินไป และอาจมีอาจารย์มหาวิทยาลัยที่มุ่งให้พัฒนาการงานสอนเพื่อธุรกิจเวลาเดิมที่ให้กับการวิจัยอีกด้วย ข้อสังเกตอย่างหนึ่งก็คือผู้อพยพออกส่วนมากเป็นนักวิทยาศาสตร์ ซึ่งอาจเป็นเพราะภาษาที่ใช้เป็นภาษาสามัญคือตัวเลข และสูตรต่าง ๆ อุปสรรคทางภาษาจึงน้อยกว่าที่จะเป็นในอาชีพอื่น.

5.4 เกาหลีใต้

การอพยพออกของผู้มีความรู้ความชำนาญสูงในเกาหลีได้นั้นส่วนใหญ่ เนื่องจากออกไปศึกษาต่อนอกประเทศคล้ายกับได้หัวนอนนับแต่ปี 1953 ปรากฏว่ามีกระแสการอพยพออกของนักศึกษาจำนวนมากไปยังประเทศไทย และส่วนใหญ่ไม่กลับมา ได้เคยมีการประมาณว่าในช่วงจากปี 1967 ย้อนหลังขึ้นไป 15 ปีนั้นมีนักศึกษาเกาหลีเกือบ 7,000 คนไปยังสาธารณรัฐฯ และจากจำนวนนี้ มีกลับสู่เกาหลีไม่ถึง 1,000 คน นอกจากนั้นผู้กลับมาในปีนั้นเกือบ 20% ได้กลับไปสู่สาธารณรัฐฯ ใหม่อีกครั้ง ตาราง ไม่อาจงานที่พ่อใจทำได้ด้วย

อาจกล่าวไว้ว่าการอพยพออกของผู้มีความรู้ความชำนาญสูงนี้ไม่มีผลเสียมากนัก เพราะปริมาณผู้อพยพออกเป็นปอร์เซ็นต์อย่างมากของผู้ที่ยังคงอยู่ในสาขาวิชาเดียวกันในประเทศไทย เช่น ในปี 1966 นั้น นักวิทยาศาสตร์และวิศวกรเกาหลีที่อพยพออกมี 2% ของปริมาณผลิตภัณฑ์สาขาวิชาดังกล่าวขึ้น ในปีนั้น นอกจากนั้นก็ปรากฏว่าเศรษฐกิจของเกาหลียังไม่อาจสร้างงานที่เหมาะสมได้มากพอจะรับเอามาลงค่าแรงระดับสูงที่ผลิตได้ให้ไว้ทั้งหมดด้วย ดังนั้นผู้อพยพเหล่านี้จึงอยู่ในประเทศไทยไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ เพราะไม่มีตำแหน่งงานว่างที่เหมาะสมให้ทำเพียงพอ อย่างไรก็ตามการที่มีผู้อพยพไปสู่ต่างประเทศกันมากอาจทำให้เกิดการขาดกำลังใจและขาดผู้นำในการพัฒนา ซึ่งจะเป็นผลเสียต่อเกาหลี

ได้ ดังนั้นรัฐบาลเกาหลีจึงมีมาตรการควบคุมคัดเลือกอย่างเข้มงวดสำหรับผู้ต้องการไปศึกษาต่อ เช่น เดียวกับได้ทุน นอกจากรัฐบาลก็มีการพยายามดึงดูดนักวิทยาศาสตร์และวิศวกรเกาหลีที่ได้รับการศึกษาจากต่างประเทศกลับเข้าสู่เกาหลีต่อ ทั้งนี้โดยการจัดตั้งสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งเกาหลีหรือเรียกว่า KIST ซึ่งเป็นสถาบันวิจัยอิสระเพื่อพัฒนาดึงดูดผู้มีความรู้ระดับสูงชาวเกาหลีในต่างประเทศให้กลับมา

สภาพการอพยพออกจากการเกาหลีได้นิ่งลงมาได้ว่าสาเหตุส่วนใหญ่เป็นด้านการ “ผลักดัน” จากภายในคือการขาดแคลนพัฒนาวิชาการ การถูกคุกคามจากเกาหลีหนีหนีเป็นด้าน นอกจากรัฐบาลก็เป็นการที่มีเพื่อนร่วมงานที่ไม่น่าพอใจในระดับของคุณภาพและชนิดของการฝึกฝน ตลอดจนการขัดแย้งกันทางแนวคิดอย่างมากระหว่างคนรุ่นใหม่กับผู้อุดหนุนสืบทอด

5.5 อินเติร์นและปักกีสถาน

ในทั้งอินเติร์นและปักกีสถานนั้นเป็นประเทศที่มีประชากรสูงมากและอัตราการว่างงานก็สูงมาก เช่นกัน แม้แต่ผู้ที่มีความรู้สูงก็มีการว่างงานมากด้วย ซึ่งแสดงถึงการที่เศรษฐกิจไม่สามารถสร้างโอกาสในการทำงานได้เพียงพอไม่ว่าในงานระดับใด

สิ่งที่น่าประทocop ใจก็คืออินเติร์นและปักกีสถานนั้น เป็นประเทศที่ต้องมีการเร่งรัด พัฒนา ซึ่งย่อมต้องการผู้มีความรู้ความชำนาญเป็นอันมากเพื่อให้งานพัฒนาประเทศบรรลุผล ลั่นเรื่อง ซึ่งปรากฏว่าใน 2 ประเทศนี้ก็มีกำลังคนที่คุณภาพสูงอยู่เป็นอันมาก และสถาบันการศึกษาใน 2 ประเทศนี้ยังสามารถเร่งผลิตกำลังคนที่ต้องการได้ในอัตราสูงและส่วนใหญ่มีคุณภาพดีด้วย จากสภาพการเช่นนี้ผลลัพธ์ไม่น่าที่กำลังคนที่มีคุณภาพสูงจะว่างงานหรือทำงานต่ำระดับเป็นอันมาก อันเป็นเหตุให้มีการอพยพออกไปประกอบประเทศเป็นอันมากได้เลย

สำหรับเหตุผลที่ทำให้ 2 ประเทศนี้จึงแข็งแกร่งกันไปมากการมีกำลังคนคุณภาพสูงมากเกินไป และมีการอพยพออกอยู่ตลอดเวลาเน้นกันมาได้ว่าเนื่องจาก

(ก) เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมไม่ได้จัดการหรือดำเนินการไปในทางที่จะให้มีการรับอาชญากรรมรุกราน ไม่ใช่ให้เกิดประโยชน์เต็มที่ที่สุด ซึ่งสาเหตุสำคัญก็เป็นเพราะบุคคลผู้มีความรู้ความชำนาญสูงนี้เป็นกลุ่มที่ได้รับแนวคิดทันสมัย และต้องการปรับปรุงในขณะที่สังคม ดังเดิมของคนรุ่นเก่าขาดความทำให้การเปลี่ยนแปลงไปสู่ความทันสมัยไม่อาจเป็นไปได้โดยง่าย และห้องสูญเสียคนคุณภาพสูงรุ่นใหม่จำนวนมากออกไปประกอบประเทศนี่องจากไม่อาจนำเข้าเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ให้เต็มที่สำหรับการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นได้

(ข) ส่วนที่ต้องการกำลังคนคุณภาพสูงเป็นอันมากก็คือสังคมชนบทซึ่งการจะพัฒนาขึ้นมาต้องใช้คนที่มีความสามารถด้านเยี่ยมเป็นจำนวนมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่ความล้าหลังมากและระบบประเพณีดั้งเดิมที่ยึดถืออย่างหนึ่งยังแน่นในชนบท ทำให้ผู้มีความรู้ความชำนาญไม่ออกเข้าไปในชนบท และเมื่อเข้าไปแล้วก็มักได้ผลไม่คุ้มค่า ดังนั้นควรและแพทย์ที่มีความรู้สูงจะไม่เข้าไปสอนในวิทยาลัยนอกราชเมืองใหญ่ และแม้แต่ผู้สำเร็จการศึกษาด้านการเกษตรก็ยังยินดีจะทำงานเป็นสมุนย์ในเมืองใหญ่ มากกว่าจะไปทำงานในชนบท ก่อให้ได้ว่าเศรษฐกิจชนบทตามโครงสร้างปัจจุบันนี้ไม่ดึงดูดผู้มีความชำนาญทางวิชาชีพ (ซึ่งจะเป็นผู้ทำให้สังคมชนบทนั้นเปลี่ยนมาสู่โลกทันสมัยได้) ดังนั้นมีอนาคตที่มีความรู้สูงเหล่านี้เพิ่มขึ้นจึงไปประสบอยู่ในเขตเมืองหรือไม่ก็opolyของอุตสาหกรรม

(ค) การขาดโอกาสในอาชีพ และมองไม่เห็นหนทางที่จะก้าวหน้าทางวิชาการในสาขาที่ศึกษามากที่เป็นสาเหตุสำคัญของการopolyของอุตสาหกรรม ทั้งนี้เนื่องจากในประเทศไทย 2 นั้น ระบบการคัดเลือกคนและการเลื่อนขั้นเป็นแบบตายตัวไม่เปลี่ยนง่าย ๆ และยังมีการแบ่งชั้นวรรณะและใช้ระบบครอบครัวด้วย การบริหารบ้านสูงก็เป็นไปตามลำดับอาชญากรรมซึ่งก่อความรุนแรง จะพ้นจากตำแหน่งก็ต่อเมื่อเวลานานมาก โดยเฉพาะในระบบมหาวิทยาลัยซึ่งปิดโอกาสความก้าวหน้าของคนหุ่นสาวจากการไม่มีมีลิ่งอำนวยความสะดวกและเครื่องมือที่เพียงพอ การต้องโอดเดียวจากผู้มีความรู้ในสาขาเดียว กัน การไม่มีผู้มีความรู้ระดับรองสนับสนุนมากพอ และการไม่อาจทนต่อระบบการบริหารในปัจจุบันได้

บุคคลที่มีความรู้ความชำนาญสูงนี้เมื่อไม่ถูกยอมรับเข้าทำงานที่เหมาะสมก็จะมีแนวโน้มกล่าวเป็นภาระทางเศรษฐกิจและการเมืองหรือไม่ก็opolyของอุตสาหกรรม ซึ่งไม่ว่าในกรณีใดย่อมเป็นผลเสียต่อการพัฒนาทั้งสิ้น การที่อินเดียและปากีสถานมีกำลังคนระดับสูงมากก็เป็นที่เป็นก่อสูญที่ต้องการมากที่สุดในการพัฒนาชาติเช่นนี้ทำให้เห็นได้ว่าอาจเป็นพระภารกิจและภารกิจที่ต้องการมากที่สุดในการจัดสรรทรัพยากรสำคัญที่ผิดพลาดหรือไม่ก็การจัดสรรทรัพยากรสำคัญที่ผิดพลาดนั้นเอง

Robert L. Clark⁴ ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขของอินเดียและปากีสถานไว้ดังนี้ คือ

(ก) พัฒนาการเกษตรแผนใหม่อย่างจริงจัง การพัฒนาการเกษตรเป็นแบบทันสมัยไม่เพียงจะช่วยพัฒนาประเทศอย่างรวดเร็วเท่านั้นแต่ยังทำให้โอกาสสร้างอาชีพผู้มีความชำนาญสูงมีมากเท่าไม่จำเป็นด้วยคือจะต้องการวิศวกรเพื่อสร้างเขื่อน, คลอง, ระบบชลประทาน, การก่อสร้างโรงเก็บ

⁴ รายละเอียดดู Robert L. Clark, "The Asian Subcontinent", in The International Migration of High-Level Manpower, ed., The Committee on the International Migration of Talent (New York : Praeger Publishers 1970), chapter 8

ผลผลิตและถอน ต้องการนักพุทธศาสตร์, นักชีววิทยา, นักพัฒนารัฐ, นักวิชาการพืชไร่ และนักเคมี เพื่อวิจัยส่วนผสมทางเคมีใหม่ ๆ และการทดลองปัจจัยลดชนยาจำเพลงใหม่ ๆ ต้องการนักเศรษฐศาสตร์, ผู้จัดการสินเชื่อ, นักบัญชี สำหรับวางแผนกำหนดคันทุนและราคาผลผลิตการเกษตร และเป็นฝ่ายจัดการของโรงงานแปรรูปผลผลิตการเกษตร และท้ายที่สุดคือต้องการผู้จัดการฟาร์มที่ทันสมัยซึ่งเข้าใจถึงความซับซ้อนของการเกษตรแบบอุดสาหกรรมและสามารถใช้เครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการเกษตรแผนใหม่นี้ได้

(ข) พัฒนาอุดสาหกรรมแบบใช้แรงงานมาก ในทั้ง 2 ประเทศนั้นปรากฏว่ามีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะพัฒนาอุดสาหกรรมให้ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว แต่ลักษณะของการพัฒนาปรากฏว่าเน้นหนักในอุดสาหกรรมขนาดเล็กแบบดั้งเดิม ผลักดันอุดสาหกรรมมือญี่ปุ่น 2 ประเทศได้เก่งขนาดใหญ่มากกับ เล็กมาก และไม่มีชนิดที่ก่อให้เกิดอุปสงค์ต่อกำลังคนระดับสูงล้นเหลือ เลย เพราะอุดสาหกรรมขนาดใหญ่มีอุปสงค์ต่อกำลังคนระดับสูงที่ค่อนข้างคงที่ไม่อาจเพิ่มได้มาก ส่วนอุดสาหกรรมขนาดเล็กนั้นก็ไม่ต้องการเลย ดังนั้นจึงควรนำพัฒนาอุดสาหกรรมขนาดกลางที่สามารถนำเทคโนโลยีทันสมัยที่เหมาะสมและกำลังคนระดับสูงมาใช้ได้มาก

(ค) พัฒนาการแพทย์สมัยใหม่ การพัฒนาการแพทย์สมัยใหม่ให้เข้าไปทั่วถึงโดยเฉพาะในชนบทนั้นจะต้องใช้นักวิทยาศาสตร์ เช่น นักชีวเคมี, แพทย์ และพนักงานสาธารณสุขมากกินกว่าที่รัฐบาลของทั้ง 2 ประเทศจะจัดหาให้ได้เสียอีกและดังนั้นย่อมเป็นทางใช้กำลังคนที่มีคุณภาพอย่างเต็มที่ ปัญหาจึงอยู่ที่ต้องพยายามสิงค์อำนวยความสะดวกออกไปด้วยเพื่อให้กำลังคนระดับสูงยินยอมออกไปสู่ชั้นบท

(ง) ความคุ้มการเพิ่มของประชากรการที่ประชากรอินเดียและปากีสถานเพิ่มในอัตราสูงมากทำให้ต้องการพัฒนาเศรษฐกิจไม่อาจเป็นไปได้รวดเร็วทันการเพิ่มของประชากร และการว่างงานเกือบไม่อาจแก้ไขได้เลย ดังนั้นจึงสมควรมีการควบคุมการเพิ่มของประชากรให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมอย่างไรก็ตามการควบคุมนี้มีข้อดีข้อมาก โดยเฉพาะเมื่อจัดกันแนวคิดทางศาสนาของประชาชนจำนวนมาก

5.6 ประเทศในตะวันออกกลาง

ประเทศตะวันออกกลางจำนวนมากเป็นประเทศที่อยู่ในระหว่างกำลังพัฒนาซึ่งต้องการแรงงานเพื่อประเทศต่าง ๆ เป็นจำนวนมากในการเริ่มต้นสร้างประเทศ โดยเฉพาะประเทศไทยนี้ส่วนใหญ่เป็นประเทศที่มีทรัพยากรน้ำมันเป็นอันมาก ความต้องการช่างเทคนิคในด้านต่าง ๆ ของ

อุดสาหกรรมน้ำมันจากด่างประเทศคุ้งมีมากด้วย ซึ่งความต้องการด้านนี้สามารถสนองได้โดยจ่ายจาก การอพยพเข้าของวิศวกร และช่างเทคนิคจากประเทศไทยวันต่อวันเพรำมีบริษัทนำมันต่อวันต่อ จำนวนมากมาลงทุนอยู่ในอุดสาหกรรมน้ำมันในประเทศไทยแล้วนี่ นอกจากกำลังคนในด้านอุดสาหกรรมน้ำมันแล้วประเทศไทยวันต่อวันมากยังต้องการแรงงานกึ่งฝีมือจำนวนมากเพื่อใช้ในการก่อสร้าง, อาคาร, สนามกีฬาฯลฯ ซึ่งจากรายได้ที่สูงในประเทศไทยแล้วนี่ก็ปรากฏว่าสามารถจูงใจแรงงานบ่ประเทศไทยด้วย ฯเข้ามาเป็นอันมาก เช่นจากปักกิ่สาน, พลิปปินส์, และไทย กำลังคนอีกประเทศไทยหนึ่งที่ประเทศไทยวันต่อวันมากยังต้องการคือแพทย์ และอาจารย์ที่สอนระดับอุดมศึกษาซึ่งกำลังคนประเทศไทยนี้ในบางประเทศไทยมีนั่งกั่งและสามารถให้เงินเดือนสูงเช่น ชาอดิอาร์เบียและคุณต์ก์สามารถดึงดูดแพทย์จากประเทศไทยอื่น เช่นจากปักกิ่สานมาได้เป็นอันมาก แต่โดยทั่วไปแล้วประเทศไทยวันต่อวันมากยังต้องการกำลังคนสำหรับขั้นการเตรียมผลิตกำลังคนระดับสูงขึ้นเองให้เพียงพอโดยเฉพาะในสาขาสำคัญ ๆ คือ ครุ, แพทย์ และวิศวกร

ด้วยเหตุที่การจะฝึกฝนกำลังคนระดับสูงขึ้นนี้ประเทศไทยวันต่อวันให้ผู้ซึ่งต้องพึงการศึกษาในประเทศไทยวันต่อ ฯลฯ อยู่เป็นอันมาก ดังนั้นจึงมักปรากฏว่าผู้ไปศึกษาต่อต่างประเทศนี้จำนวนหนึ่งไม่ยอมกลับมาประเทศไทยอีก โดยเฉพาะแพทย์เนื่องจากเห็นแผนที่ได้รับการฝึกฝนจากประเทศไทยวันต่อวันนั้น เป็นเพื่อการรักษาในโรงพยาบาลที่ทันสมัย แต่ขาดที่ต้องการแพทย์มากที่สุดนั่นกลับเป็นแพทย์ที่ล้าหลังในชนบทที่ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านความสะอาดด้วย ฯลฯ เป็นผลให้หากแพทย์อยู่พอก็เป็นอันมาก นอกจานนี้แล้วในหลายประเทศไทย เช่น เตอร์กี และสเปนอนนั้นก็ปรากฏว่ามีวิศวกรอพยพออกเป็นอันมาก เนื่องจากภารชาติออกสั่นกัววิชัยควาเมรูใหม่ ๆ ระบบบริหารกิจการห้างของรัฐและเอกชนแบบล้าสมัยและการขาดความก้าวหน้าในอาชีพตลอดจนผลตอบแทนที่ต่ำเกินไป

อย่างไรก็ตามโดยทั่วไปสำหรับประเทศไทยวันต่อวันมากยังต้องการแพทย์ ส่วนรวมรู้สูงที่อพยพออกไปยังประเทศไทยอุ่นเข็มที่ชั้มมีไม่นานนัก แต่ก็นับว่าเป็นปัญหาได้ เพราะถ้าไปถือให้กำลังคนระดับสูงของพอยพอก็ไปเรื่อง ๆ อาจเกิดการซะจังกันในการพัฒนาขึ้นเนื่องจากขาดแคลนคนที่มีคุณสมบัตินอกจากนั้นก็ทำให้เป็นการสูญเสียที่ประเทศไทยต้องลงทุนไปในทรัพยากรมุขย์เป็นอันมาก และยังเป็นการกระทบกระเทือนค่อนข้างมากของกำลังคนระดับสูงที่ยังคงอยู่ภายใต้ประเทศไทยด้วย

กรณีพิเศษของประเทศไทยวันต่อวันมากยังต้องการแพทย์ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ประกอบขึ้นด้วยผู้อพยพโดยในปี 1970 นั้นกว่าครึ่งของประชากรเป็นผู้ที่เกิดในต่างประเทศ โดยในระหว่าง

^๖ วิศวกรคือรากที่เกิดในประเทศไทยที่สืบทอดมาเป็นว่า ลักษณะการทำงานในต่างประเทศจะสามารถซื้อรถ 1 คันได้ภายใน 4-5 เดือน แต่ถ้าทำในเตอร์กี เขาจะต้องทำงาน 1 - 1½ ปี

ทศวรรษ 1950⁶ นั้นประมาณว่าผู้อพยพ 470,000 คน มาสู่อิสราเอลโดยส่วนมากมาจากยูโรปของปีกีคืออเมริกาและอัฟริกา (ส่วนมากจากมอร็อกโก) ในทศวรรษถัดมาจำนวนผู้อพยพได้ลดลงเป็น 355,000 คน ซึ่ง 131,000 คน มาจากยูโรป 46,000 คน มาจากอเมริกา และ 149,000 คน มาจากอัฟริกา โดยผู้อพยพจากยูโรปส่วนมากมาจากยูโรปตะวันออกโดยเฉพาะโรมาเนีย ส่วนผู้อพยพจากอเมริกาหนึ่งในปีประมาณ 8,000 คน และจากตะวันออกเมริกา ราว 17,000 คน ผู้อพยพเหล่านี้มีทุกระดับความรู้และทุกประเภทอาชีพอย่างไรก็ตามผู้เข้าสู่อิสราเอลนี้มิใช่มาอยู่ถาวรหั้งหนึด ปรากฏว่าในช่วง 1961-70 มีผู้อพยพออกจาก 13,000 คน โดยส่วนใหญ่ไปยังยูโรปตะวันตกและสหราชอาณาจักร ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นการอพยพกลับ

6. สรุปเกณฑ์ที่ 8

การเคลื่อนย้ายแรงงานของทวีปอเมริกานั้น แต่เดิมเป็นการเคลื่อนย้ายภายในทวีปเดียวกันเท่านั้นต่อมาเมื่อชาติตะวันตกเข้ามาร่วมกับอาณานิคมในดินแดนแถบนี้ก็ทำให้ปริมาณการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศในทวีปเดียวกันมีมากขึ้นโดยเฉพาะแรงงานชาวจีนและอินเดีย นอกจากนี้ก็ยังมีการเคลื่อนย้ายระหว่างทวีปมากขึ้นด้วย ทั้งในรูปของการท่องเที่ยวและวันตกลเข้ามาระบกอนอาชีพ และการท่องเที่ยวอเมริกาเดินทางไปศึกษาต่อและทำงานในทวีปอื่น

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 การสืบสุดลงของยุคอาณานิคมทำให้เกิดการอพยพกลับของชาวตะวันตกจากอเมริกา และต่อมาเมื่อการจำกัดควบคุมการอพยพมากขึ้นทั้งในส่วนประเทศไทยที่มีคนจากอเมริกาอพยพเข้าไป และประเทศไทยที่มีผู้อพยพออก โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศไทยนี้ได้รับมีความกังวลสนใจในปัญหา Brain Drain ที่เกิดจากการอพยพออกโดยทั่วไปมากขึ้น

7. แนวทางสอบความรู้จากบทที่ 8

- (1) ลักษณะการเคลื่อนย้ายอพยพระหว่างประเทศในทวีปอเมริกาด้วยกันเป็นอย่างไร
- (2) ลักษณะการเคลื่อนย้ายอพยพเข้าสู่ทวีปและออกจากรัฐวีปอเมริกาเป็นอย่างไร
- (3) ลักษณะทั่วไปของแรงงานที่อพยพเข้าไปยังประเทศต่าง ๆ ในทวีปอเมริกาในช่วงก่อน

⁶ Leon F. Bouvier, *International Migration : Yesterday, Today and Tomorrow* (Washington D.C. : Population Reference Bureau, 1977), p.14

สังคมโลกครั้งที่ 2 กับหลังสังคมโลกครั้งที่ 2 มีข้อแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

(4) ปัญหาสำคัญที่เป็นความกังวลสอนใจของประเทศในเอเชียทั้งหลายเนื่องจากการเคลื่อนย้ายแรงงานคืออะไร

(5) ปัญหา Brain Drain ของได้หัวนี้มีลักษณะอย่างไร รุนแรงเพียงใด

(6) การสูญเสียแพทย์ออกจากประเทศก่อให้เกิดผลเสียต่อพัฒนาตน้อยเพียงใด

(7) ทำไมการอพยพออกจากญี่ปุ่นจึงมีได้มากจนเกิดปัญหา

(8) จะเบริยนเทียนให้เห็นความแตกต่างระหว่างสถานการณ์ Brain Drain ที่เป็นอยู่ในได้หัวนี้กับในญี่ปุ่นว่าเป็นอย่างไร ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

(9) ประเทศเกาหลีใต้มีวิธีการควบคุมไม่ให้มีการอพยพออกของกำลังคนที่มีความรู้ความชำนาญระดับสูงได้อย่างไรบ้าง

(10) ทำไมประเทศอินเดียและปากีสถานจึงประสบปัญหา Brain Drain มากทั้ง ๆ ที่ทั้งสองประเทศมีระบบการศึกษาที่มีคุณภาพสูงมากประเทศหนึ่งในเอเชีย

(11) ประเทศอินเดียและปากีสถานความมีวิธีการแก้ไขปัญหา Brain Drain ที่ประสบอยู่อย่างไรบ้าง

(12) ทำไมแพทย์ในกลุ่มประเทศตะวันออกกลางจึงมีการอพยพออกทั้ง ๆ ที่ภายในประเทศเหล่านี้มีความต้องการมาก